Додаток
до рішення виконавчого комітету

ПОГОДЖЕНО
Рішення виконавчого
комітету селищної ради
14 травня 2026 року
№154

ПРОГРАМА
безбар'єрності в Теофіпольській селищній раді Хмельницького району Хмельницької області на 2026-2028 роки

1. Паспорт

1.	Ініціатор розроблення Програми	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області
2.	Розробники Програми	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області
3.	Відповідальні виконавці Програми	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області
4.	Учасники Програми	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області, суб'єкти підприємницької діяльності, установи та організації різних форм власності у сфері містобудування та архітектури
5.	Терміни реалізації Програми	2026 - 2028 роки
6.	Етапи виконання Програми	I етап - 2026 рік, II етап - 2027 рік, III етап - 2028 рік.
7.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Державний бюджет, селищний бюджет, інші джерела, не заборонені законодавством
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, тис.грн, у тому числі:	33000,0
8.1.	кошти державного бюджету, тис.грн	12000,0
8.2.	кошти селищного бюджету, тис.грн	12000,0
8.3.	кошти інших джерел	9000,0
9.	Головний розпорядник коштів	Теофіпольська селищна рада Хмельницького району Хмельницької області

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Разом з тим, перед багатьма жителями Теофіпольської селищної ради стоїть ряд бар'єрів у реалізації своїх прав, отриманні доступу до публічних послуг та повноцінної участі у культурному, політичному та суспільному житті.

Ці бар'єри наявні у різних сферах - від доступності до громадських та житлових будівель до працевлаштування чи культурного життя.

Відсутність безбар'єрного середовища не лише створює проблеми для багатьох громадян, але і призводить до загального погіршення добробуту кожної людини. Проблеми наявні у загальному доступі до інфраструктури (як фізичної, так і цифрової), а також у кожній сфері життя людини, зокрема ускладнений доступ до об'єктів фізичного оточення, відсутність адаптації інформації, сайтів та додатків для всіх громадян, суспільне несприйняття, бар'єри у доступі до освіти, роботи. Крім того, недостатній рівень забезпечення статистичними даними не дає змогу точно визначити кількість людей, які щодня стикаються з тими чи іншими бар'єрами, та, як наслідок, ускладнює процес формування та реалізації державної політики для усунення цих бар'єрів.

Зняття довколишніх бар'єрів - фізичних та ментальних, дозволяє посилити функціональний потенціал кожної людини. Саме на цих засадах актуальною стає концепція безбар'єрності, яка має бути широкою та універсальною, тобто задовольняти потреби всіх, в т.ч. маломобільних груп населення.

Значна кількість жителів Теофіпольської селищної ради щодня відчувають труднощі при самостійному пересуванні, отриманні послуг, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі.

Це особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, батьки з дитячими візочками, малими дітьми, велосипедисти та ін.

Специфічних послуг потребують особи з інвалідністю з вадами зору та слуху, з ураженням опорно-рухового апарату та інші.

Формальна наявність пристосувань ще зовсім не гарантує можливості потрапити до тієї чи іншої кінцевої точки. Ряд будівель та закладів обладнані пандусами якими неможливо скористатися, не можливо в'їхати у двері закладу через наявність дверного (та часто ще й не одного) порогу чи навіть просто неможливості відкривання дверей у заклад через те, що для цього потрібно з'їхати назад з пандусу. До того ж, до закладу чи будівлі складно навіть доїхати з місця свого проживання.

Ця Програма спрямована на підвищення поінформованості суспільства про рівність та недискримінацію, і включення у життя громади всіх груп населення. Вона має на меті забезпечити рівний доступ до об'єктів громадського та цивільного призначення, транспортної інфраструктури, соціальних послуг, освіти, культури, праці, фізичної культури та спорту, участі у волевиявленні, доступу до інформації - для всіх жителів селищної територіальної громади. Вона сприятиме посиленню відповідальності за порушення прав людей з інвалідністю і задоволення неповною мірою їх потреб, бездіяльність у ліквідації перепон і бар'єрів, що перешкоджають таким особам реалізувати свої права.

3. Визначення мети Програми

Мета Програми – створення в Теофіпольській селищній раді механізмів толерантності, забезпечення рівних прав і рівних можливостей, істотне підвищення рівня доступності всіх елементів інфраструктури для маломобільних груп населення, розробка та впровадження стандартів адаптації об'єктів до потреб осіб з інвалідністю, поліпшення їх інформаційного, комунікативного і освітнього супроводу та права на працю.

Реалізація Програми є комплексним процесом, пов'язаним з соціальними, психологічними, інфраструктурними та іншими перетвореннями та змінами, які в сукупності дій спроможні перетворити громаду на безбар'єрний простір.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблем, обсягів та джерел фінансування та етапи виконання Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, селищного бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Ресурсне забезпечення наведено в додатку 1 до Програми.

Результат виконання Програми:

1. Фізична та транспортна доступність:

доступність до адміністративних будівель та медичних установ через облаштування нормативних пандусів або підйомників;

облаштування пішохідних переходів пониженими бордюрами та тактильною плиткою у населених пунктах громади;

встановлення звукових маячків та інформаційних таблиць шрифтом Брайля на ключових соціальних об'єктах.

2. Інформаційна та цифрова безбар'єрність:

офіційний веб-сайт громади повністю адаптований для людей з порушеннями зору (версія з регулюванням шрифту та контрасту);

забезпечення вільного доступу до Wi-Fi у публічних місцях віддалених населених пунктів громади;

збільшення кількості публічних послуг, які можна отримати онлайн, без необхідності фізичного відвідування установ.

3. Освітня та суспільна інклюзія:

створення спеціалізованих класів у кожному опорному закладі освіти громади;

забезпечення безперешкодного доступу до спортивних майданчиків, будинків культури та бібліотек;

підвищення рівня обізнаності мешканців громади щодо етики спілкування з людьми з інвалідністю.

Ефект від виконання Програми:

1. Соціальний ефект:

це найважливіший результат, що вимірюється гідністю та інтеграцією мешканців;

соціалізація маломобільних груп, люди з інвалідністю, ветерани війни та літні люди перестануть бути «зачиненими в чотирьох стінах» і стануть активними учасниками життя громади;

полегшення пересування для батьків із дитячими візочками (доступні

аптеки, парки, магазини);

кожна дитина, незалежно від фізичних особливостей, зможе навчатися в колективі однолітків у школах громади.

2. Економічний ефект:

створення умов для працевлаштування людей з інвалідністю та ветеранів, що збільшує надходження ПДФО до місцевого бюджету;

місцевий бізнес, що став доступним, отримує нових клієнтів;

наявність затвердженої та діючої Програми безбар'єрності є ключовою умовою для отримання міжнародних грантів та інвестицій на розвиток інфраструктури.

5. Перелік завдань Програми та результативні показники

Основними напрямами впровадження безбар'єрності в Теофіпольській селищній територіальній громаді є доступність:

освітня;

культурна;

архітектурна;

інфраструктурна;

соціальна;

інформаційна.

Пріоритетні завдання впродовж виконання Програми:

забезпечення безперешкодного доступу до місць загального користування для усіх, без винятку, жителів громади;

створення безбар'єрних маршрутів вулицями населених пунктів Теофіпольської селищної територіальної громади;

забезпечення вільного доступу та вільного пересування в закладах комунальної та державної власності;

забезпечення рівного доступу до освіти для всіх дітей селищної територіальної громади шляхом щорічного забезпечення доступності до закладів освіти;

впровадження інклюзії в позашкільній освіті;

створення системи надання якісних соціальних послуг;

контроль виконання капітальних та поточних ремонтів комунальних закладів, установ, вулиць селищної територіальної громади щодо дотримання норм безбар'єрності та доступності;

проведення широкої роз'яснювальної роботи серед населення громади, керівників підприємств та установ, закладів торгівлі, харчування, надання послуг, тощо, на території громади щодо необхідності забезпечення рівного доступу до їхніх закладів для всіх, без винятку, жителів громади.

6. Напрями діяльності та заходи Програми

Реалізація програми здійснюється шляхом реалізації заходів з:

обстеження закладів та установ Теофіпольської селищної ради щодо визначення рівня їхньої доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

визначення пріоритетності та комплексу робіт з забезпечення доступності закладів та установ Теофіпольської селищної ради для осіб з інвалідністю та

інших маломобільних груп населення;

згідно визначеної пріоритетності проведення комплексу робіт у кожному з закладів/установ громади зі створення безбар'єрного простору, який включатиме в себе – забезпечення безбар'єрного доїзду до приміщення, влаштування пандусу, дверей необхідної ширини, накладок на пороги/забирання порогів, доступності першого поверху приміщення, облаштування вбиральні, місць відпочинку;

проведення понижень бордюрних каменів пішохідних переходів;

впровадження програм з інклюзивного навчання в закладах освіти Теофіпольської селищної ради;

проведення постійних навчань та тренінгів для працівників закладів освіти щодо особливостей роботи з дітьми з інвалідністю;

проведення постійних навчань та тренінгів для працівників соціальної сфери щодо особливостей роботи з людьми з інвалідністю;

ведення просвітницької діяльності щодо необхідності включення у життя громади всіх груп населення, розвитку толерантності та рівності;

інформування керівників закладів комунальної та державної власності щодо необхідності приведення їхніх приміщень до норм доступності;

інформування суб'єктів підприємницької діяльності про необхідність приведення їхніх приміщень до норм доступності (пандус, кнопка виклику, маркування сходів);

здійснення контролю за дотриманням вимог чинного законодавства, державних будівельних норм, стандартів і правил щодо безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури, житлового і громадського призначення при проведенні експертизи проєктної документації на будівництво та будівництві об'єктів на території Теофіпольської селищної ради;

висвітлення проблем забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів житлового та громадського призначення Теофіпольської селищної ради у медіа.

Заходи з реалізації Програми встановлюються на період 2026-2028 роки згідно додатку 2 до Програми.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація та контроль за ходом виконанням завдань і заходів Програми покладається на відділ містобудування, архітектури, житлово-комунального господарства, управління об'єктами комунальної власності селищної ради, а за цільовим та ефективним використанням коштів на головного розпорядника коштів – Теофіпольську селищну раду Хмельницького району Хмельницької області.

Начальник відділу містобудування, архітектури, житлово-комунального господарства, управління об'єктами комунальної форми власності **Анатолій ШКЛЯРУК**